

N.F.S. Grundtvig [Anmeldelse af] *Haandbog i Middel-Alderens Historie*

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.11, november 2017

Ændret i version 1.20, november 2022

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tilføjet indledning i version 1.16, november 2020

Ændret i version 1.20, november 2022

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1835 (SJ: 551)

Teksten er etableret af Holger Berg

Punktkommentarer og tekstredegørelse er skrevet af Holger Berg, redigeret af Klaus Nielsen og Jon Tafdrup

Indledning er skrevet af Ole Vind, redigeret af Holger Berg

Tilsyn ved punktkommentarer dr.phil. Ole Vind

Tilsyn ved indledning Klaus Nielsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[A:1]

Haand-Bog

i

Middel-Alderens Historie.

Under denne Titel vil anden Deel af min “Haand-Bog i Verdens-Historien” som nu trykkes, udkomme *særskilt*, da det lader sig formode, at endeel Læsere, hvis Leilighed det ikke er at anskaffe sig hele Værket, kunde ønske denne Deel, der omfatter *hele* Middel-Alderen fra *Jerusalems* Forstyrrelse til *Konstantinopels* Indtagelse.

Middel-Alderens Historie er nemlig her første Gang bearbejdet efter Kilderne paa Dansk, og havde de Fremmedes Arbejder end ikke andre Mangler, saa er dog deres fælles Mangel paa fortroeligt Bekjendskab med *Nordens Historie*, stor nok, ei blot til at støde *Nordiske* Læsere, men ogsaa til at vanskabe og forvirre Beskrivelsen af *den Tids-Alder*, hvori *Norden* med sine Udvandringer netop spiller en Hoved-Rolle. Naar derfor en Mand, der er hjemme i Nordens Historie, blot har ligesaa meget Blik for Menneske-Livet som andre taalelige Historie-Skrivere, og han gjør sig Flid, da maa der i hans Beskrivelse af *Middel-Alderen*, trods al Ufuldkommandhed, tændes langt mere Lys og findes langt mere Indhold end i de forrige Haand-Bøger, saa den vil være høilig at anbefale, til den, hvad Man altid maa ønske, fortrænges af en Bedre.

Under disse Omstændigheder tør jeg da haabe, at Forlæggerens billige Ønske ved en *klækkelig* Subskription vil blive opfyldt, og jeg vil gribe Leiligheden til at gjøre den Bemærkning, at vil den *Danske Læse-Verden*, som er kun *lille*, desuagtet have, hvad selv den Mindste behøver, en eiendommelig og agtværdig Bog-Skat, da maa den **[A:2]**ikke kræve store Opoffrelser enten af *Forfattere* eller *Forlæggere*, men gierne med et lille Offer købe en god Bog, selv naar den for *Øieblikket* synes unødvendig. *Forfattere*, som har baade Villie og Evne til standhaftig at opoffre sig for det almindelige Bedste, var nemlig selv i de største Riger en Sjeldenhed, og *Bog-Handlere* er *Handels-Mænd*, som det er Synd at forlange skal bebyrde sig med *uafsættelige* Vahre.

Angaaende nu endelig min egen Ringhed, da har jeg været Skribent længe nok til at gjøre hvad jeg kunde for min Navnkundighed, og længe nok til at finde Banen lidt tornet, hvor Man gierne vilde dandse paa Roser; men dog føler jeg ikke blot, at den Boglærdes *Efteraar* ret egenlig bør være *Oplysningen* helliget; nei, jeg sætter ogsaa virkelig en *Ære* i at skrive *Danske Bøger*, der lade sig nævne ved Siden ad de Fremmedes. Var jeg derfor en bemidlet Mand, vilde jeg gjøre det blot for min egen Fornøielse, som Skribent og Dannemand, uden at bryde mig om *Afsætningen*, men da det nu er langt fra, maa jeg finde mig i ordenlig at *bede* vor *lille Læse-Verden* om en Smule Understøttelse, saa jeg kan gjøre det Samme ved den *nyere Tids*, ved *Nordens*, *Englands*, *Poesiens*, *Ord-Sprogenes* og andre Mærkeligheders Historie, som jeg har gjort ved *Old-Tidens*, og gjør nu ved *Middel-Alderens*. Hindredes Dette blot af Mangel paa *Afsætning*, vilde det dog uden Tvivl engang blive lagt mine *Samtidige* til Last, og hvor ærgierrig jeg end ellers kan være, vil jeg dog meget heller skrive, mens jeg lever, end roses, naar jeg er død, paa *Deres Bekostning!*

2den Septbr. 1835.

Nik. Fred. Sev. Grundtvig.

Maa trykkes.

C. Reiersen.

[A:3]For end mere at lette dem, som ønske særskildt at subscribere paa denne Deel af Hr. Pastor N. F. S. Grundtvigs Verdenshistorie, Anskaffelsen af den, har undertegnede Forlægger bestemt sig for at lade den udkomme i tre Hefter hvert omtrent paa 12 Ark. Prisen er 8 Rbβ. for Arket. At DHrr., som allerede have tegnet sig som Subscribenter paa *hele Værket* ogsaa ville faae denne Deel tilstillet, uden at de behøve at tegne sig paa Nye, er en Selvfølge. De nye tiltrædende Subscribenter, som tillige ønske at eie den *første* Deel af hele Værket, bedes om at vedføie deres Ønske paa denne Subscriptions-Plan. Prisen paa første Deel, som er 43 Ark stor, heftet i stift Pap, er 3 Rbdlr. 64 β.

Wahlske Boghandel,

Ulfeltsplads No. 118.

Subskribenternes Navne og Boepæle.	Exempl.
	Trkp. Skrp.